

Scoreformulier

Verhoor

Achtergrondinformatie

01 ALGEMEEN

	beoordelaar:	datum:
Interne registratie	rol:	categorie:
	eenheid:	nummer:
Overige	district:	artikel nr.:

02 AVR REGISTRATIE

	datum:	tijdstip:
Nummer		
Duur (min)		
Pauze	ja / nee	
Hoeveelste verhoor		

03 VERHOORDERS

	<i>Verhoorder 1:</i>	<i>Verhoorder 2:</i>
Geslacht	man / vrouw	man / vrouw
Opleiding		
Verhooropleiding		
Jaren verhoorervaring		
Huidige verhoorzet	(per maand)	(per maand)
Notities	ja / nee / onbekend	
Vorm notities	getypt / geschreven	

04 VERHOORDE

Geslacht	man / vrouw	
Rol	getuige / verdachte	
Geboortedatum		Leeftijd:
Consultatiebijstand	ja / nee / onbekend / n.v.t.	
Verhoorbijstand	ja / nee / n.v.t.	

05 ANDERE AANWEZIGEN

	<i>Aanwezig:</i>	<i>Specificeer:</i>
Advocaat	ja / nee	n.v.t.
Vertrouwenspersoon	ja / nee	
Tolk	ja / nee	

06 ALGEMEEN RESULTAAT

Verdachte	zwijgrecht / uitgebreide ontkenning / ontkenning / gedeeltelijke bekentenis / bekentenis / uitgebreide bekentenis / n.v.t.
Getuige	korte verklaring / verklaring met weinig toelichting / uitgebreide verklaring
Beoordeling verhoor	zeer vaardig / vaardig / voldoende / training nodig / veel training nodig

Algemeen Commentaar

Openen/ Eerste Contact

10	UITGEVOERD	J					N		
11	INTRODUCTIE	J					N		
11.1	Helderheid	5	4	3	2	1			
11.2	Volledigheid	5	4	3	2	1			
11.3	Uitleg rol verhoorders	J					N	n.v.t.	
11.4	Uitleg rol aanwezige(n)	J					N	n.v.t.	
11.5	Uitleg reden verhoor/ verdenking	J					N		
11.6	Uitleg status verklaring	J					N		
11.7	Mededeling AVR	J					N		
11.8	Zorgplicht	J					N		
11.9	Vragen over brochure rechtsbijstand	J					N		
11.10	Advocaat gelegenheid geven opmerking	J					N		
12	CAUTIE (V)	J					N		
12.1	voor eerste inhoudelijke vraag	J					N		
12.2	Uitleg	J					N		
13	CONSULTATIEBIJSTAND CHECK (V)	J					N	n.v.t.	
13.1	voor eerste inhoudelijke vraag	J					N		
14	AFSTAND VERHOORBIJSTAND CHECK (V)	J					N	n.v.t.	
14.1	voor eerste inhoudelijke vraag	J					N		
15	BENOEMING AVR- GEGEVENS	J					N		
		datum / tijd / aanwezigen							
Commentaar:									

Uitleg

20	UITGEVOERD	J					N	
20.1	Helderheid	5	4	3	2	1		
20.2	Volledigheid	5	4	3	2	1		
20.3	Doel	J					N	
20.4	- specificeer:							
20.5	Structuur: eerst uitgebreid verslag	J					N	n.v.t.
20.6	Structuur: daarna doorvragen	J					N	n.v.t.
20.7	Persoonsgericht/ zaakgericht (V)	J					N	n.v.t.
20.8	Notities maken	J					N	n.v.t.
20.9	Gaat na of er vragen zijn	J					N	

Commentaar:

Free recall/ Spontaan verhaal

Free recall/ Spontaan verhaal									
30	UITGEVOERD	J						N	n.v.t.
31	UITLEG	J						N	
31.1	Helderheid	5	4	3	2	1			
31.2	Volledigheid	5	4	3	2	1			
31.3	Vertel alles	J						N	
31.4	Gedeeltelijk	J						N	
31.5	Niet belangrijk	J						N	
31.6	Volgorde maakt niet uit	J						N	
31.7	Zo gedetailleerd mogelijk	J						N	
31.8	Zekerheid (G)	J						N	
31.9	Niets invullen (G)	J						N	
31.10	Regie overgedragen (G)	J						N	
32	Gestimuleerd in gedachten terug te gaan	J						N	
32.1	Zo ja, gebruik gemaakt van...	concentratie / ogen sluiten							
33	Onderbroken verklaring	J						N	
33.1	Lengte Free Recall tot eerste onderbreking : (min:sec)							n.v.t.
34	Lengte Free Recall : (min:sec)							n.v.t.
NIET MEEWERKEND/ ZWIJGEND									
35	Gestimuleerd ononderbroken verklaring te geven	J						N	n.v.t.
Commentaar:									

Vragen

Uitleg

40	UITGEVOERD	J					N	
40.1	Helderheid	5	4	3	2	1		
40.2	Volledigheid	5	4	3	2	1		
40.3	Doel	J					N	n.v.t.
40.4	Instructie 'niet weten'	J					N	
40.5	Instructie 'niet snappen'	J					N	

Vragen n.a.v. free recall

41	UITGEVOERD	J					N	
41.1	Gescheiden van fase Free Recall	J					N	n.v.t.
42	Vragen welke info getuige van derden heeft gekregen	J					N	

Commentaar:

Confronteren

42	UITGEVOERD	J					N	n.v.t.
43	UITVOERING confrontaties	5	4	3	2	1		
44	HOUDING confrontaties	5	4	3	2	1		
	43.1 tijd op band	43.2 helder voorgelegd	43.3 bronvermelding	43.4 vraagt reactie	44.1 neutraal			
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
Commentaar:								

Waarneming (G)

Waarneming (G)								
50	UITGEVOERD	J					N	n.v.t.
51	Externe waarnemingsomstandigheden	J					N	
51.1	Weersomstandigheden	J					N	
51.2	Expositietijd	J					N	
51.3	Positie	J					N	
51.4	Afstand	J					N	
51.5	Verlichting	J					N	
51.6	Obstakels	J					N	
51.7	Overige...							
52	Interne waarnemingsomstandigheden	J					N	
52.1	Zintuigen	J					N	
52.2	Middelengebruik	J					N	
52.3	Alertheid	J					N	
52.4	Overige...							
53	Zekerheidsvraag	J					N	
54	Herkenningsvraag	J					N	
Commentaar:								

Zaakgericht - Algemeen

71	Houding	Pro / neutraal / contra						
72	Actief luisteren	5	4	3	2	1		
73	Taalgebruik	5	4	3	2	1		
74	MEEWERKEND	J					N	n.v.t.
75	ZWIJGRECHT	J					N	
75.1	Werd gerespecteerd	J					N	

Commentaar:

Soorten vragen

GEPASTE VRAGEN

9.1	Algemene open vraag / uitnodiging / invitatie	
9.2	Gerichte open vraag (7 W's + hoe)	
9.3 A	Gepast gesloten vraag	

ONGEPASTE VRAGEN

9.3 B	Ongepast gesloten vraag	
9.4	Sturende vraag	
9.5	Cocktailvraag	
9.6 A	Sturende meerkeuzevraag	
9.6 B	Neutrale meerkeuzevraag	
9.7	Verificatievraag/ Samenvattende vraag	
9.8	Ongeschikte onderbreking	

Commentaar:

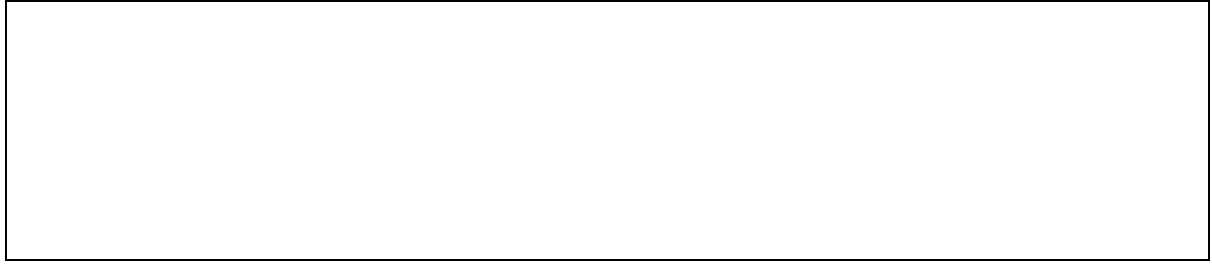
--

Ongewenste verhoortechnieken

8.1	Hypothetische situaties voorleggen	
8.2	Beroep doen op geweten	
8.3	Minimaliseren van delict	
8.4	Maximaliseren van delict	
8.5	Consequenties van zwijgen benadrukken	
8.6	Beloftes doen	
8.7	Ongeduld, frustratie of boosheid uiten	
8.8	Intimideren	
8.9	Drammen	
8.10	Twijfel uiten over onschuld/ Mening geven	
8.11	Confronteren met vals bewijs	

Commentaar:

--



Bijlage

Achtergrondinformatie

Achtergrondinformatie

01	<p>Noteer je eigen naam en de datum waarop je het verhoor beoordeelt.</p> <p>Maak een intern registratienummer aan en noteer dit in de koptekst:</p> <p>Noteer de formeel juridische rol (getuige/verdachte), in welke categorie het verhoor valt (VVC, high impact, zeden, minderjarig, etc.), de eenheid waarin het verhoor is afgenomen (Noord-Holland, Oost-Brabant, etc.) en het hoeveelste verhoor het van die categorie in deze eenheid is. Deze vier items vormen het interne registratienummer.</p> <p>Voorbeeld: G-HIC-NH-3, oftewel het 3e high impact getuigenverhoor binnen de eenheid Noord-Holland.</p> <p>Noteer het district waar het verhoor is afgenomen en het artikelnummer (WvSr).</p>
02	<p>Noteer de datum en het tijdstip van het verhoor, het AVR-registratienummer, hoe lang het verhoor duurt (in minuten) vanaf de start van het verhoor (opening), of er een pauze zit in het verhoor en (indien te achterhalen in de politiesystemen) het hoeveelste verhoor dit met deze getuige/verdachte is.</p>
03	<p>Noteer of de verhoorders notities maakten en zo ja, in welke vorm (werd er mee getypt en/of meegeschreven).</p> <p>Noteer de (achteraf verkregen) informatie over: hoogst genoten opleiding, hoogst genoten verhooropleiding, aantal jaren verhoorervaring, huidige verhoorinzet (aantal verhoren dat men momenteel per maand uitvoert).</p>
04	<p>Noteer de betreffende gegevens van degene die verhoord wordt.</p>
05	<p>Noteer of er een advocaat of een vertrouwenspersoon of een tolk aanwezig was bij het verhoor. Noteer per aanwezige of zijn/haar rol werd verklaard door de verhoorder of dat hiertoe gelegenheid werd gegeven.</p> <p>Specificeer voor de vertrouwenspersoon wat de relatie met de verdachte is.</p>
06	<p>Omcirkel voor getuigen en verdachten het algemene resultaat van het verhoor. N.B. Een aangever kan ook beschouwd worden als getuige.</p> <p>VERDACHTE</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwijgrecht: weigert vragen te beantwoorden, antwoordt 'zwijgrecht', of zwijgt • uitgebreide ontkenning: ontkent + gedetailleerde beschrijving 'wat er is gebeurd' of alibi • ontkenning: ontkent tenlastegelegde feit, verder weinig details/informatie • gedeeltelijke bekentenis: bekent strafbare feit gedeeltelijk • bekentenis: enkel 'ik heb het gedaan', verder weinig detail/informatie, verdachte noemt geen daderwetenschap • uitgebreide bekentenis: bekent + gedetailleerde beschrijving 'wat er is gebeurd'

n.v.t.: bijv. bij een tweede verhoor dat enkel bedoeld is om tactische aanwijzingen voor te leggen (en schuld niet aan de orde komt)

Clarke en Milne (2001).

GETUIGE

- **korte verklaring:** korte toelichting op hetgeen gebeurd is
- **verklaring met weinig details:** gedeeltelijke verklaring met beperkte toelichting
- **uitgebreide verklaring:** gedetailleerde verklaring, verhoorder gaat informatie grondig na

ALGEMENE BEOORDELING

Deze algemene beoordeling (globale impressie) gebeurt aan het einde van de sessie.

Algemene regels

Voor alle items “HELDERHEID”:

- Drie punten waardoor de score lager wordt zijn: te snel praten, niet bondig zijn, complex taalgebruik (bijv. politiejargon). Per punt wordt een punt lager gescoord op 'helderheid'.
- **5 = zeer helder / 4 = helder / 3 = enigszins onduidelijk / 2 = onduidelijk / 1 = zeer onduidelijk**
- 5 = de verhoorder praat rustig, duidelijk en gebruikt eenvoudige taal.
- 1 of 2 = de verhoorder praat snel, onduidelijk en gebruikt complexe taal (bijv. politiejargon). Afhankelijk van de gehele tekst wordt een keus gemaakt voor 1 of 2.
- Dit item wordt strikt gescheiden gescoord van “volledigheid”.
Bijvoorbeeld: Als er maar 1 zin wordt gesproken in de introductie, dan wordt deze ene zin gescoord op “helderheid”. Dat de introductie niet volledig is doet niets aan de helderheid af.

NB: Enkel scoren voor de J's (dus onderwerpen die wel behandeld worden, maar een N krijgen, worden niet meegenomen).

Voor alle items “VOLLEDIGHEID”:

- $(\text{aantal J's} / \text{totaal aantal mogelijke J's}) \times 4 + 1$.
- Rond af naar dichtstbijzijnde, tenzij je dan uitkomt op een 5 of een 1.
- 5 = alle J's, 1 = geen J's
- **5 = volledig / 4 = voldoende / 3 = beperkt / 2 = zeer beperkt / 1 = geen**

Voor alle items die geturfd worden:

- (som van turven / totaal aantal mogelijke turven) $\times 4 + 1$.
- Rond af naar dichtstbijzijnde, tenzij je dan uitkomt op een 5 of een 1.

Voor alle J / N items waarin verhoorder uitleg/toelichting geeft, geldt:

- Scoor een J als de uitleg in de betreffende fase gegeven wordt, voorafgaand aan de taak van de getuige/verdachte.
- Bijvoorbeeld: Als tijdens het geven van de Free Recall of later in het verhoor wordt meegedeeld dat men niet mag gaan gokken, wordt het item “niets invullen” gescoord als N.

Voor de algemene beoordeling:

- Indien de verhoorder niet neutraal is (pro of contra) dan scoort deze hier niet voldoende en dus een 2 of een 1.

Voor alle “specifieke” commentaarvelden geldt:

In de commentaarvelden kunnen de volgende dingen worden genoemd:

- *Commentaar en/of een quote met betrekking tot één of meerdere items van de specifieke hoofdonderdelen (fase openen, ongewenste technieken, enz.).* Dat kan bijvoorbeeld een (opvallende) quote zijn om een item te illustreren. Het kan ook een opmerking zijn over een item dat strikt genomen wel of niet aanwezig is, maar waar nog wel wat op is aan te merken.
 - Voorbeeld: “Je weet wat ze met jongens als jij doen in het huis van bewaring? Daar weten ze wel raad mee.” (Item 10.8: Intimideren, Ongewenste verhoortechnieken).
 - Voorbeeld: De verhoorder heeft wel uitgelegd dat de verhoorde werd verdacht van een vermogensdelict, maar toen de verdachte om verduidelijking vroeg werd dit niet gedaan (item 11.5: Uitleg reden verhoor, Fase openen).
- *Commentaar en/of een quote met betrekking tot één of meerder elementen die niet in het codeerschema voorkomen* maar die wel van belang zijn voor de fase.
 - Voorbeeld: Er worden geen open vragen gesteld tijdens de opening (Fase openen).
 - Voorbeeld: De verhoorder behandelt ogenschijnlijk irrelevante onderwerpen (Fase doorvragen Free Recall).
- De commentaarvelden kunnen ook worden gebruikt als *hulpmiddel tijdens het scoren*. Bijvoorbeeld om te turven of om de tijd aan te geven wanneer een specifieke fase begint en/of eindigt.

Geef bij het commentaar **ALTIJD** de tijdsaanduiding van de opname (uur:min:sec) en op welk item uit de fase het betrekking heeft.

Openen/ Eerste Contact

10	De verhoorder voert de fase Openen uit. In geval van een verdachtenverhoor heet deze fase Eerste Contact. J/ N.
11	De verhoorder voert de introductie uit. J/ N
11.1	Zie algemene regels: 5 = zeer helder / 1 = zeer onduidelijk
11.2	Zie algemene regels: 5 = volledig / 1 = geen Getuige - op basis van items 11.3 t/m 11.7 Verdachte - op basis van items 11.3 t/m 14.1
11.3	De verhoorder legt de rolverdeling van de verhoorders uit. J / N Bijvoorbeeld: “Ik voer het gesprek met jou en mijn collega typt mee voor het proces- verbaal.” Scoor ook een J bij: “Wij zijn (...) en (...). Wij zijn rechercheurs van de politie en willen graag met jou praten over (...)” Het kan namelijk zijn dat de verhoorders hebben afgestemd beiden een gedeelte van het verhoor uit te voeren. <i>N.v.t.: Bijvoorbeeld indien er maar 1 verhoorder is, of bij een tweede verhoor (wanneer duidelijk wordt dat het om dezelfde verhoorders gaat).</i> Van Amelsvoort, Rispens (2017), p. 272, 412 en 429.; Milne en Bull (1999), p. 68
11.4	De verhoorder informeert de getuige/verdachte over de rol van de overige aanwezige(n), zoals een advocaat of een vertrouwenspersoon of een tolk. J / N Bijvoorbeeld: “Je advocaat is bij het verhoor aanwezig. Hij staat je tijdens dit verhoor bij en mag om een onderbreking/pauze vragen, bijvoorbeeld om je advies te geven.” Het moet uitleg zijn over de rol van de aanwezige, die voorbij gaat aan wat de verdachte al kan weten. Enkel “Je advocaat is bij dit verhoor aanwezig.” is niet voldoende voor een J. Dit kan de verdachte namelijk zelf ook waarnemen en is geen uitleg over de rol. <i>N.v.t.: Indien geen overige aanwezige(n).</i> Art 29b Sv (tolk); Besluit inrichting en orde politieverhoor (2017), p. 1-2; Van Amelsvoort et al. (2017), p. 243 en 429; Clarke en Milne (2001): nr. 4e t/m 4h
11.5	De verhoorder legt uit waarom hij/zij dit verhoor uitvoert. J / N <i>Verdachten:</i> redenen van aanhouding, redenen van vervolgvverhoor, etc. (Bijvoorbeeld: “Gisteren is het verhoor afgebroken, omdat... en daarom gaan we nu verder.” of

	<p>“We hebben nieuwe onderzoeksgegevens en die willen we aan je voorleggen.”).</p> <p><i>Getuigen:</i> n.a.v. buurtonderzoek, men heeft zich gemeld bij de politie, etc.</p> <p>NB: Enkel “we hebben nog wat vragen voor je” is niet voldoende voor een J. (omdat de reden van die vragen niet is uitgelegd).</p> <p>De opsporingsambtenaar die een persoon uitnodigt om een verklaring af te leggen, deelt daarbij mee of deze als getuige of als verdachte wordt gehoord. (art.27d Sv). De verdachte wordt verteld van welke strafbaar feit hij wordt verdacht (art 27c Sv).</p> <p>Zie artikelen 6 EVRM en 27c, 27d en 29 Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 272-273 (getuigen), p. 429 (verdachten); Clarke en Milne (2001): nr. 16</p>
11.6	<p>De verhoorder legt uit wat er met de verklaring gebeurt. J / N</p> <p>De verklaring wordt in een proces-verbaal verwerkt (een officieel verslag). Dit PV kan in de rechtszaal gebruikt worden als bewijsmateriaal. Een getuige wordt daarnaast uitgelegd dat er een kleine kans bestaat dat men opgeroepen kan worden om op de zitting te verschijnen.</p> <p><i>Commentaar: indien er serieuze angst voor represaillemaatregelen is, kan de verhoorder de getuige aanbieden als correspondentieadres (domicilie) een ander adres te kiezen, bv. van het politiebureau, het slachtofferloket of dat van de werkgever. De verhoorder mag geen toezegging doen dat de verdachte helemaal niet achter zijn woon- of verblijfadres kan komen. De mogelijkheid blijft bestaan dat de getuige nader verhoord zal worden door de rechter-commissaris of op een openbare zitting.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 273 (getuigen), p. 361 (verdachten)</p>
11.7	<p>De verhoorder doet mededeling van de auditieve of audiovisuele opname. J / N</p> <p>“Er wordt opgenomen” is niet voldoende voor een J. "Er wordt auditief/audiovisueel geregistreerd/opgenomen" is wel voldoende voor een J, maar als verder niet wordt uitgelegd wat dit betekent, wordt de score voor 'helderheid' bij 'Openen' een punt lager.</p> <p>Aanwijzing auditief en audiovisueel registreren van verhoren van aangevers, getuigen en verdachten (2018); Amelsvoort et al. (2017), p. 272, 412 en 429.</p>
11.8	<p>De verhoorder checkt of de verdachte extra zorg nodig heeft, bijvoorbeeld medicijnen. Ook legt hij regels uit over pauze, eten, drinken, toiletbezoek.</p> <p>Ambtsinstructie politie; Amelsvoort et al. (2017), p. 412 en 429.</p>
11.9	<p>De verhoorder checkt of de verdachte de brochure rechtsbijstand heeft ontvangen (van de hOvJ) en vraagt of hij hier nog vragen over heeft.</p> <p>Art 27ca Sv; Amelsvoort et al. (2017), p. 429.</p>

11.10	<p>De verhoorder geeft de advocaat de gelegenheid om vragen aan hem te stellen of een opmerking te maken.</p> <p>Artikel 5 lid 2 Biop; Amelsvoort et al. (2017), p. 366.</p>
12	<p>De verhoorder geeft de verdachte de cautie. J / N</p> <p>Art 29 lid 2 Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 359, 412 en 429; Clarke en Milne (2001): nr. 10</p>
12.1	<p>De cautie is gegeven voor de eerste inhoudelijke, zaakgerichte vraag. J / N</p> <p>Art 29 lid 2 Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 359</p>
12.2	<p>De verhoorder legt de cautie uit: dat men geen antwoord hoeft te geven op vragen die gesteld worden. J / N</p> <p>Enkel “je hebt het recht om te zwijgen / “ik geef je de cautie” / “je bent niet tot antwoorden verplicht” is niet voldoende voor een J.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 412 en 419; Clarke en Milne (2001): nr. 10</p>
13	<p>De verhoorder gaat na of de verdachte consultatiebijstand heeft gehad. J / N</p> <p>N.v.t.: Bij bijvoorbeeld een vervolghetoor met een verdachte (consultatiecheck hoort voor het eerste verhoor gedaan te zijn). Of als de advocaat aanwezig is bij het verhoor.</p> <p>Art 27ca Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 365</p> <p><i>Als de verdachte uit zichzelf vertelt dat hij/zij consultatiebijstand heeft gehad.</i> NB: Ook scoren indien het wordt behandeld in een tweede of later verhoor.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 365</p>
13.1	<p>De verhoorder checkt consultatiebijstand voordat de eerste inhoudelijke vraag is gesteld. J / N</p> <p>Art 27ca Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 365</p>
14	<p>De verhoorder gaat na of de verdachte afstand doet van het recht op verhoorbijstand. J / N</p> <p>N.v.t.: Als de advocaat of vertrouwenspersoon bij het verhoor aanwezig is of als het om een verhoor van een volwassene gaat dat vóór maart 2016 is uitgevoerd (aangezien vanaf 1 maart 2016 de verdachte, voor de start van het verhoor, door de opsporingsambtenaar actief moet worden gewezen op het recht op verhoorbijstand).</p> <p>Art 28a Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 366-367</p>
14.1	<p>De verhoorder doet dit voordat de eerste inhoudelijke vraag is gesteld. J / N</p> <p>Art 27ca Sv Van Amelsvoort et al. (2017), p. 366-367</p>

15	<p>De verhoorder benoemt een of meerdere AVR-gegevens. J / N</p> <p>Omcirkel welke mededeling is gedaan over de AVR-opname.</p> <p>Aanwijzing auditief en audiovisueel registreren van verhoren van aangevers, getuigen en verdachten (2018); Van Amelsvoort et al. (2017), p. 272, 412 en 429</p>
-----------	---

Uitleg

20	<p>De verhoorder geeft uitleg over het verhoordoel; en – proces. J / N.</p> <p><i>N.B. Uitleg niet in deze sectie gegeven? Scoor als N.</i></p>
20.1	Zie algemene regels: 5 = zeer helder / 1 = zeer onduidelijk
20.2	<p>Zie algemene regels: 5 = volledig / 1 = geen</p> <p>- op basis van items 20.3 en 20.5 t/m 20.9</p>
20.3	<p>De verhoorder legt het doel van het verhoor uit. J / N</p> <p>Dit kan de verhoorder, afhankelijk van het soort verhoor, doen door bijvoorbeeld uit te leggen dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het de bedoeling is dat men zoveel mogelijk vertelt van wat men zich van het incident kan herinneren. • het verhoor de gelegenheid is om alles te vertellen wat men kwijt wil over de gebeurtenis (zijn/haar versie van het verhaal). • het doel van dit verhoor waarheidsvinding is. • “we hebben nog wat aanvullende vragen voor je” is niet voldoende voor een J. <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 213 (getuigen), p. 354 (verdachten); Clarke en Milne (2001): nr. 17 en 20</p>
20.4	Noteer hier welk doel door de verhoorder bij 20.3 genoemd wordt.
20.5	<p>De verhoorder legt uit dat het verhoor start met een gelegenheid om alles te vertellen wat hij/zij zich kan herinneren van de gebeurtenis/kwijt wil over de gebeurtenis. J / N</p> <p><i>N.v.t.: Bijvoorbeeld bij een vervolghoor waarin enkel wordt doorggevraagd n.a.v. onderzoeksgegevens.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275 (getuigen), 460 (verdachten); Shepherd en Griffiths (2013), p. 25-27; Clarke en Milne (2001): nr. 18</p>

20.6	<p>De verhoorder legt uit dat hij/zij (na dit eerste verslag) enkele vragen zal stellen om zaken te verhelderen en te verdiepen. J / N</p> <p><i>N.v.t.: Wanneer er enkel vragen worden gesteld naar aanleiding van onderzoeksgegevens.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275 (getuigen), 460 (verdachten); Shepherd en Griffiths (2013), p. 25-27; Clarke en Milne (2001): nr. 18</p>
20.7	<p>De verhoorder legt uit dat het verhoor zal starten met enkele vragen die niet direct met de zaak te maken hebben, maar meer gaan over de persoonlijke omstandigheden van de verdachte om een beeld van deze persoon te vormen. De verhoorder vertelt dat dit wordt gevolgd door een zaakgericht verhoor, waarin het gaat over het misdrijf waarvan men verdacht wordt. J / N</p> <p><i>N.v.t.: Bij verdachtenverhoren die enkel zaakgericht zijn en bij getuigenverhoren.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 432</p>
20.8	<p>De verhoorder vertelt dat er wordt mee geschreven en/of wordt mee getypt. J / N</p> <p>NB: Indien dit reeds verteld is bij de opening (11.3), score als J.</p> <p>Amelsvoort et al. (2017), p. 274; Milne (2004), p. 10; Milne en Bull (1999), p. 69</p>
20.9	<p>De verhoorder controleert of er op dit moment nog vragen zijn of zaken zijn die de getuige/verdachte wil bespreken, alvorens het zaakgerichte gedeelte uit te voeren. J / N</p> <p>Amelsvoort et al. (2017), p. 274; Milne (2004), p. 10</p>

Free recall/ Spontaan verhaal

30	<p>De verhoorder voert de Free Recall uit/ vraagt naar het spontane verhaal. J / N. Free recall wordt ook wel spontaan verhaal of vrije verklaring genoemd.</p> <p><i>N.v.t.: Bijvoorbeeld bij een tweede verhoor waarin het doel is onderzoeksgegevens voor te leggen.</i></p> <p>N.B. Uitleg niet in deze sectie gegeven? Score als N.</p>
31	<p>De verhoorder legt de Free Recall uit. J / N</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275; Milne (2004), p. 19-20; Shepherd en Griffiths (2013), p. 254-255</p>

31.1	Zie algemene regels: 5 = zeer helder / 1 = zeer onduidelijk
31.2	Zie algemene regels: 5 = volledig / 1 = geen <i>Getuige</i> - op basis van items 31.3 t/m 31.10 <i>Verdachte</i> - op basis van items 31.3 t/m 31.7
31.3	“Vertel me straks alles wat je je van het incident herinnert.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275 en 460; Milne (2004), p. 12 en 18
31.4	“Ook dingen die je je maar gedeeltelijk kunt herinneren.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275; Milne (2004), p. 12
31.5	“Of waarvan jij denkt dat ze niet belangrijk zijn. Die kunnen dat voor het onderzoek toch zijn.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275
31.6	“De volgorde maakt hierbij niet uit, vertel mij gewoon alles zoals het je te binnen schiet.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275; Milne (2004), p. 12 en 18; Shepherd en Griffiths (2013), p. 255
31.7	“Ik wil je vragen alles zo gedetailleerd mogelijk te beschrijven. Laat geen details weg.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 275; Shepherd en Griffiths (2013), p. 254; Milne (2004), p. 13
31.8	“Je mag dingen noemen waar je niet helemaal zeker van bent. Geef hierbij dan aan dat je het niet helemaal zeker meer weet.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 78 en 301; Milne (2004), p. 13; Fisher en Geiselman (1992), p. 38-39
31.9	“Het enige dat je niet mag doen is zaken invullen die je je niet kunt herinneren.” J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 301; Fisher en Geiselman (1992), p. 41
31.10	De verhoorder draagt de regie over de inhoud van het verhoor over aan de getuige/verdachte. J / N Voorbeeld: <i>“Onthoud dat ik er niet bij was en dus niet precies weet wat er gebeurd is. Jij bent degene met informatie.”</i> Van Amelsvoort et al. (2017), p. 276 en 301; Milne (2004), p. 14

<p>32</p>	<p>De verhoorder stimuleert/helpt bij het in gedachten teruggaan naar de herinnering over het incident. J / N</p> <p>Voorbeelden: <i>“Probeer jezelf nu te plaatsen in dezelfde situatie als toen het misdrijf gepleegd werd.”</i> Of: <i>“Ga nu in gedachten terug naar het moment dat het misdrijf gepleegd werd.”</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 287; Fisher en Geiselman (1992), p. 100; Milne (2004), p. 16-18</p>
<p>32.1</p>	<p>Indien 32 beantwoord is met een J, omcirkel of de verhoorder hierbij gebruik maakt van aanzetten tot concentreren, van het stimuleren de ogen te sluiten dan wel te staren naar een punt in de ruimte of context reinstatement.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 299 (concentratie), p. 287 en 296 (ogen sluiten en context reinstatement); Fisher en Geiselman (1992), p. 98; Milne (2004)</p>
<p>33</p>	<p>De verhoorder onderbreekt de getuige/verdachte. J / N</p> <p><i>De verhoorder onderbreekt de informatiestroom op geen enkel moment, totdat de getuige/verdachte klaar is met zijn/haar Free Recall.</i> <i>Uitzondering: wanneer de getuige/verdachte stress ervaart/gespannen wordt of zelf een vraag stelt.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 277 en 460</p>
<p>33.1</p>	<p>Noteer de tijd van de Free Recall tot aan de eerste onderbreking.</p> <p>NB1: Hummen en teksten als “en toen”, “en verder” om te stimuleren verder te gaan worden hier niet gezien als onderbreking.</p> <p>NB2: Opmerkingen als “wacht even, ik kan het niet bijhouden met typen” worden hier wel gezien als onderbreking.</p>
<p>34</p>	<p>Noteer de lengte van de Free Recall tot aan de eerste inhoudelijke onderbreking.</p> <p><i>Deze tijd kan afwijken van 33.1.</i></p> <p><i>De lengte van de herinnering wordt gemeten vanaf het punt dat de getuige/verdachte start met de Free Recall tot de eerste zaakgerichte onderbreking. Hummen en teksten als “en toen” om te stimuleren verder te gaan worden niet gezien als onderbreking. Ook het remmen van de informatiestroom (bijvoorbeeld doordat er mee getypt moet worden) wordt hier niet als onderbreking gezien, wanneer het de verklaring van de verdachte niet inhoudelijk stuurt of stopt.</i></p>
<p>35</p>	<p>De verhoorder stimuleert de niet-meewerkende getuige/verdachte een ononderbroken verklaring te geven. J / N</p>

	<p><i>De verhoorder kan dit doen door het doel van het onderzoek te herhalen: gelegenheid voor het afleggen van een verklaring (zijn/haar versie van wat er gebeurd is).</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p.451; Clarke en Milne (2001): nr. 23</p>
--	---

Vragen	
Uitleg	
40	De verhoorder legt de fase doorvragen uit. J / N.
40.1	Zie algemene regels: 5 = zeer helder / 1 = zeer onduidelijk
40.2	Zie algemene regels: 5 = volledig / 1 = geen - op basis van items 40.3 t/m 40.5
40.3	<p>De verhoorder legt uit dat er enkele vragen gesteld worden, gebaseerd op wat de getuige/verdachte zojuist verteld heeft om de Free Recall/ het spontane verhaal te verhelderen en uit te breiden, dan wel gebaseerd op onderzoeksgegevens. J / N</p> <p>Het doel hiervan is om zaken te verduidelijken of om te zien of er nog meer is dat men zich kan herinneren.</p> <p><i>N.v.t.: Indien het een verhoor betreft waar enkel onderzoeksgegevens worden voorgelegd (item 20.3, uitleg doel, is dan namelijk al gescoord) of indien een Free Recall zo kort is dat herhaling van het doel op dit punt niet noodzakelijk lijkt.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 280 en 461 ; Milne (2004), p. 28</p>
40.4	<p>De verhoorder benadrukt dat men het moet aangeven als men het antwoord op een vraag niet weet. J / N</p> <p>Deze instructie moet worden gegeven voor de eerste vraag.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 277; Milne (2004), p. 28</p>
40.5	<p>De verhoorder benadrukt dat men het moet aangeven als men een vraag niet begrijpt of snapt. J / N</p> <p>Deze instructie moet worden gegeven voor de eerste vraag.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 277; Milne (2004), p. 28</p>

Vragen n.a.v. free recall

41	De fase vragen naar aanleiding van de Free Recall is uitgevoerd: J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 280 (getuigen) en p. 461 (verdachten)
41.1	Wacht de verhoorder met inhoudelijke vragen totdat de Free Recall is afgelopen? J / N
42	De verhoorder vraagt welke info de getuige van derden heeft gekregen. Voorbeelden: "Heeft u iets gelezen of gehoord over deze zaak?" "Heeft u met iemand gesproken over dit voorval?" Van Amelsvoort et al. (2017), p. 283-285.

Confronteren

42	De verhoorder voert een confrontatie uit. J / N Er kan op verschillende manieren sprake zijn van een confrontatie: <ul style="list-style-type: none"> • Voorleggen van onderzoeksinformatie waar de getuige of verdachte nog niks over heeft verklaard; • Confronteren met tegenstelling binnen zijn eigen verklaring(en); • Confronteren met tegenstelling tussen verklaring en andere tactische aanwijzingen (bijvoorbeeld verklaringen van anderen of andere onderzoeksgegevens). Voorbeelden: <i>"Je zegt dat je daar niet was op vrijdag, maar wij hebben videobeelden waarop je te zien bent."</i> <i>"Eerder zei jeen nu zeg je..."</i> NB: Indien de verhoorder het presenteert als een tegenstrijdigheid (ook al is het dit feitelijk niet), toch scoren als tegenstrijdigheid. Van Amelsvoort et al. (2017), p. 470-475; Clarke en Milne (2001): nr. 32
43	Zie algemene regels op basis van de volgende items: ((43.2 t/m 43.4) / totaal aantal) × 4 +1. Indien de verhoorder confrontaties 'stapelt', dus achter elkaar geeft zonder dat hij de verdachte de gelegenheid geeft erop te reageren, scoren als 1 confrontatie (1 moment).

	<p>NB1: “<i>Je weet dat we je kamer hebben doorzocht?</i>” wordt niet gescoord als confrontatie. Dit gaat enkel over de handeling, niet over een bevinding of onderzoeksgegevens.</p> <p>NB2: “<i>Maar goed, ook met wat we hebben gevonden, sta je er gewoon echt niet goed voor</i>” wordt wel gescoord als confrontatie.</p>
43.1	Vul hier de tijd in van het startmoment van de confrontatie.
43.2	<p>Het aantal keer dat de verhoorder op een heldere wijze confrontaties onder de aandacht brengt.</p> <p>Met helder wordt hier bedoeld: specifiek en concreet. (letterlijke tactische aanwijzing en wat de getuige/verdachte letterlijk gezegd heeft.) Uit de opname moet duidelijk worden dat het voor de verdachte/getuige duidelijk is wat de bevinding inhoudt.</p> <p>Voorbeeld: “<i>Er is onder andere gebeld met de Samsung E1200, die we op jouw slaapkamer hebben aangetroffen op vrijdag.</i>” Het gaat er in dit geval niet om door wie of met wie er is gebeld, maar DAT er is gebeld. Dit is helder voorgelegd.</p> <p>NB: Indien de verhoorder confrontaties stapelt, moet elk onderzoeksgegeven duidelijk zijn. Indien één van de gegevens niet duidelijk is, wordt er geen score gegeven.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 104 en 471; Shepherd en Griffiths (2013), p. 27</p>
43.3	<p>Het aantal keer dat de verhoorder de bron vermeldt van de confrontatie (hier mag geen onduidelijkheid over bestaan).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een getuige X heeft verklaard:” (...).” - Indien het onderzoeksgegeven een telefoongesprek, WhatsAppbericht, email, etc. betreft, dient aangegeven te worden met welk telefoonnummer is gebeld/verstuurd). Voor email is datum voldoende, voor telefoongegevens datum en tijdstip. - Indien dit bijvoorbeeld ‘tapgesprekken’ zijn, en dit is minimaal één keer benoemd, dan is dit voldoende indien overige confrontaties logischerwijs dezelfde bron hebben. <p>NB1: Indien de verhoorder confrontaties stapelt, moeten alle bronnen genoemd zijn. Indien één van de bronnen niet genoemd wordt, wordt er geen score gegeven.</p> <p>NB2: voordeel van de twijfel, indien de verhoorder inschat dat bijvoorbeeld het tijdstip van versturen niet essentieel was, maar dat het juist enkel om de datum ging.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 471-473</p>
43.4	Het aantal keer dat de verhoorder verzoekt om verduidelijking/ vraagt om een reactie (dat kan bijvoorbeeld door een vraag, maar ook door het laten vallen van een functionele stilte).

	<p>N.v.t.: <i>Bij een verdachte/getuige die al begint te praten voordat de verhoorder een vraag kan stellen of stilte kan laten vallen.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 471; Shepherd en Griffiths (2013), p. 27</p>
44	Zie algemene regels op basis van de volgende items: $(44.1 / \text{totaal aantal}) \times 4 + 1$
44.1	<p>Het aantal keer dat de verhoorder op een neutrale wijze confronteert.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 104 en 474</p>

Waarneming (G)	
Enkel scoren bij getuigen.	
50	<p>De verhoorder controleert de waarnemingsomstandigheden van de getuige. J / N</p> <p>N.v.t.: <i>Bij een getuige die geen ooggetuige is, maar alleen iets over de gebeurtenis heeft gehoord.</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 278; Clarke en Milne (2001): nr. 72-80 (het gebruik van het Engelse ADVOKATE is vertaald naar de Nederlandse situatie)</p>
51	<p>Externe waarnemingsomstandigheden zijn aan bod gekomen. J / N</p> <p>NB: score indien er door de verhoorder naar gevraagd wordt, maar ook wanneer de getuige het zelf heeft genoemd in de verklaring.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 64-68 en 278-280</p>
51.1	<p>Er zijn bepaalde weertypen denkbaar die het zicht kunnen belemmeren, zoals mist, een zware regen- of hagelbui, een sneeuwstorm en fel zonlicht als tegenlicht. J / N</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 67 en 279</p>
51.2	<p>Expositietijd is de tijd waarin iemand daadwerkelijk blootgesteld was aan de relevante stimuli. Hoe langer de getuige iets waargenomen heeft, des te nauwkeuriger hij dit heeft waargenomen en des te beter hij dit later kan reproduceren. J / N</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 67 en 278</p>
51.3	<p>We zijn gewend aan waarnemingen vanuit een gebruikelijke positie. Een andere positie kan ervoor zorgen dat het beeld vertekend wordt. Het is bijvoorbeeld lastig om een lengte te schatten wanneer je een persoon vanaf een balkon hebt gezien. J / N</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 68</p>

51.4	Hoe groter de afstand, hoe kleiner de kans dat de waarneming optimaal is. J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 64 en 279
51.5	Het waarnemingsvermogen is minder onder slechte observatieomstandigheden. J / N Bijvoorbeeld als het donker is, of als er veel tegenlicht is. Van Amelsvoort et al. (2017), p. 64 en 279
51.6	Obstakels zoals bomen, struiken, auto's, enz., kunnen het zicht belemmeren. J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 67 en 279
51.7	Noteer welke overige externe waarnemingsomstandigheden aan bod zijn gekomen.
52	Interne waarnemingsomstandigheden aan bod gekomen? J / N NB: score indien er door de verhoorder naar gevraagd wordt, maar ook wanneer de getuige het zelf heeft genoemd in de verklaring. Van Amelsvoort et al. (2017), p. 61-63 en 279
52.1	Met betrekking tot de zintuigen kan bijvoorbeeld gevraagd worden of de getuige lenzen heeft of een bril draagt en zo ja, of dit ook het geval was ten tijde van de waarneming. J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 63 en 279
52.2	Middelengebruik komt aan bod (alcohol, medicijnen, drugs). J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 75
52.3	Mate van alertheid/vermoeidheid tijdens de waarneming komt aan bod. J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 75
52.4	Noteer welke overige interne waarnemingsomstandigheden aan bod zijn gekomen.
53	De verhoorder vraagt hoe zeker iemand is van zijn of haar waarneming. J / N Van Amelsvoort et al. (2017), p. 79 en 239
54	De verhoorder vraagt of de getuige/verdachte een persoon/personen zou herkennen. J / N N.v.t.: <i>Bijvoorbeeld als onbekende personen, objecten, etc. niet van toepassing zijn.</i> Van Amelsvoort et al. (2017), p. 246, 286 en 328

Afsluiten

60	<p>De verklaring wordt ' hoorbaar ' doorgenomen (bijvoorbeeld te horen door een opmerking van de verhoorder/verdachte/getuige of een lange stilte aan het eind, waaruit logischerwijs opgemaakt kan worden dat de verklaring doorgenomen wordt). J / N</p> <p>Onbekend: Indien de opname abrupt stopt.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 116</p>
60.1	<p>De verhoorder legt de communicatieregels voor het doornemen van de verklaring uit. J / N</p> <p>N.v.t.: Als de verdachte het hele verhoor vanuit het scherm heeft meegelezen en vanuit zichzelf zegt dat het wel goed is zo.</p>
60.2	Zie algemene regels: 5 = zeer helder / 1 = zeer onduidelijk
60.3	<p>Zie algemene regels: 5 = volledig / 1 = geen</p> <p>- op basis van items 60.3 t/m 60.5</p>
60.4	<p>De verhoorder legt uit dat men hem/haar direct moet corrigeren indien het niet juist is wat er in het proces-verbaal staat. J / N</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 116 en 277</p>
60.5	De verhoorder legt uit dat men het hem/haar moet vertellen als er iets mist in de verklaring. J / N
61	<p>De verhoorder sluit het verhoor af. J / N</p> <p>Onbekend: Bijvoorbeeld wanneer dit niet op de opname te zien/horen is.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 286; Clarke en Milne (2001): nr. 58</p>
61.1	Zie algemene regels: 5 = zeer helder / 1 = zeer onduidelijk
61.2	<p>Zie algemene regels: 5 = volledig / 1 = geen</p> <p>- op basis van items 61.3 en 61.4</p>
61.3	<p>De verhoorder geeft uitleg over de verdere gang van zaken. J / N</p> <p>Het is voldoende als er over in ieder geval één volgende stap in het proces uitleg wordt gegeven (zoals: overleg met OvJ, voorgeleiding, volgend verhoor, eventueel verwijzen naar slachtofferhulp).</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 272, 286 en 429</p>

61.4	<p>De verhoorder gaat bij de getuige/verdachte na of er nog vragen zijn. J / N</p> <p>Deze check kan gaan over een specifiek onderwerp (bijvoorbeeld de voorgeleiding) of in zijn algemeenheid worden gesteld. In beide gevallen wordt een J gescoord.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Heb je nog vragen aan mij?”</i> <i>“Heb je nog vragen over de voorgeleiding?”</i></p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 286; Milne (2004), p. 51</p>
62	<p>De verhoorder benoemt een of meerdere AVR-gegevens. J / N</p> <p>Omcirkel welke mededeling is gedaan over de AVR-opname. De mededeling moet op de juiste plek in het verhoor worden gedaan (aan het einde van het formele verhoor) voor een J.</p>

Zaakgericht - algemeen

71	<p>Omcirkel de houding van de verhoorder(s) ten aanzien van de getuige/verdachte:</p> <p>Contra: presumptie van schuld, blijk van wantrouwen/twijfel over wat de getuige/verdachte zegt. Hieronder valt ook een positieve emotie zoals het uitstralen van een triomf (bijvoorbeeld als er een verklaring is ‘ontfutselt’: <i>“Ja, je zegt wel dat je de zin van het verhoor niet inziet, maar je hebt nu dit al verteld en dat zijn toch mooie dingetjes die voor ons van belang zijn.”</i>).</p> <p>Neutraal: De verhoorder(s) geven geen blijk van contra of pro.</p> <p>Pro: <i>“Ik denk ook niet dat je het gedaan hebt”, “Het is gewoon uit de hand gelopen”, “Je bedoelde het niet zo.”</i></p> <p>NB: Als een verhoorder niet neutraal bleef, licht je bevindingen dan toe.</p>
72	<p>De verhoorder geeft blijk van een actieve luisterhouding.</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderbreken (-1 voor enkele onderbrekingen, -2 voor veel onderbrekingen) • relatief veel verificatievragen (-1) • vraag gesteld waar het antwoord al van duidelijk is (-1) <p>5 = altijd / 1 = nooit</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 94-696; Clarke en Milne (2001): nr. 44</p>
73	<p>De verhoorder gebruikt heldere en passende taal en grammatica, vermijdt politiejargon en juridische taal en stelt bondige vragen.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • te snel praten (-1) • niet bondig zijn (-1) • complex taalgebruik, bijv. Politiejargon (-1) <p>5 = altijd / 1 = nooit</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 109; Clarke en Milne (2001): nr. 43</p>
74	<p>De verhoorde is meewerkend. J / N</p> <p>Omcirkel wat het gedrag van de getuige/verdachte overwegend was. Denk bij niet-meewerkend aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • weerstand (vijandigheid; bot) en • verstoren van het verhoorproces (vraag beantwoorden met een wedervraag; in de rede vallen). <p>NB: Let hierbij op of de verdachte bewust bezig lijkt te zijn met het verstoren van het proces (dan een 'N'). Wanneer hij/zij enkel 'niet-mee-werkend' reageert op ongewenste verhoortechnieken van de verhoorder, dit niet meenemen in de beoordeling.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 320 en 446; Clarke en Milne (2001): nr. 25</p>
75	<p>De verhoorde beroept zich op zijn/haar zwijgrecht. J / N</p> <p>Scoor J, indien de verdachte dit een of meerdere keren doet.</p>
75.1	<p>De verhoorder respecteert het indien een verdachte weigert vragen te beantwoorden, antwoordt met 'zwijgrecht' of zwijgt. J / N</p> <p>NB: Indien 1 keer niet gedaan vul N in en verduidelijk dit in het commentaar.</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 452; Griffiths en Shepherd (2013), p. 411</p>

Soorten vragen

Meerdere labels van toepassing? Ken 1 label toe: het label dat het minst passende gedrag weergeeft in die situatie. Als iemand bijvoorbeeld een gerichte open vraag stelt die leidend is, scoor de vraag dan als 'leidend'.

Een vraag wordt alleen gescoord als de vraag een zaakgerichte functie heeft. Dat betekent als de vraag gaat over de gebeurtenis, als de vraag bedoeld is om informatie te krijgen voor een latere confrontatie of als de vraag bedoeld is om onderzoeksgegevens te vergaren.

Voorbeeld:

“Kan jouw kamerdeur op slot?” (informatie voor latere confrontatie)

Naast zaakgerichte vragen kunnen vragen ook andere functies hebben of een combinatie van functies hebben. Bijvoorbeeld: vragen die belangrijk zijn voor de rechter (thuissituatie, etc.), vragen om contact op te bouwen of vragen over het verhoorproces/ rechtsproces (uitleg, etc.). Het is handig om deze functies erbij te houden bij twijfel over of een vraag zaakgericht is of niet.

Zodra de vraag een zaakgericht element heeft dan wordt de vraag gescoord. Bij twijfel scoor de vraag niet.

Van Amelsvoort et al. (2017), p. 96- 101; Shepherd en Griffiths (2013), p. 512-518; Griffiths en Milne (2006), p. 182-183; Clarke en Milne (2001): nr. 46-53

GEPASTE VRAGEN

9.1	<p>Een open vraag/ uitnodiging/ invitatie nodigt uit tot het geven van een uitgebreid antwoord.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Beschrijf alles wat er toen in de garage gebeurde”</i> <i>“Leg uit....”</i> <i>“Beschrijf/ Omschrijf....”</i> <i>“Wat is er afgelopen vrijdag gebeurd?”</i> <i>“Vertel me hoe deze persoon eruit zag.”</i></p> <p>Deze vragen genereren doorgaans de meeste en meest accurate informatie. Een vraag als “Kunt u mij vertellen (...)” is feitelijk gesloten, maar wordt toch gescoord als open. Het nodigt de getuige/verdachte namelijk uit tot vertellen.</p>
9.2	<p>Gerichte open vraag (7 W's + hoe)</p> <p>Een gerichte open vraag nodigt uit tot een antwoord op een specifiek onderwerp. Doorgaans starten ze met een van de zeven-gouden-w's (wie, wat, waar, waarmee, op welke wijze, wanneer, waarom) of hoe, hoeveel, hoe lang, hoe laat.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Wanneer vroeg hij dat aan je?”</i> <i>“Je zegt, je mist je telefoon, hoe moet ik dat zien?”</i></p> <p>Een vraag als “Weet je welke kleur het was?” is feitelijk gesloten, maar wordt toch gescoord als gericht open.</p>
9.3 A	<p>Gepast gesloten vraag</p> <p>Een gesloten vraag is een vraag die enkel met een ‘ja’ of ‘nee’ beantwoord kan worden, of althans, met een zeer kort antwoord.</p> <p>Er zijn gesloten vragen die in bepaalde context gepast zijn en minder suggestief dan een open vraag. Bijvoorbeeld wanneer je een nieuw onderwerp aansnijdt.</p>

	<p>Voorbeelden: <i>“Heb je een kenteken gezien?”</i> <i>“Heb je andere mensen in de omgeving gezien?”</i> <i>“Heb je iets gehoord of gelezen over het incident?”</i></p>
ONGEPASTE VRAGEN	
9.3 B	<p>Ongepast gesloten vraag</p> <p>Een ongepast gesloten vraag wordt gesteld op een moment, waar een open vraag had moeten worden gesteld en meer informatie had opgeleverd.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Was de auto groen?”</i> <i>“Woon je in een flat?”</i></p>
9.4	<p>Een suggestieve vraag geeft richting aan het antwoord door iets te suggereren. De vraag bevat informatie die niet is benoemd door verdachte/getuige. Dit kan zowel in gesloten als open vraag-vorm voorkomen.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Ben jij normaal gesproken altijd zo agressief als je drinkt?”</i> <i>“Het was een grote auto, toch?”</i> <i>“Wat schreeuwden de daders?”</i> (als er nog niet over schreeuwen is gesproken)</p> <p>Een sturende vraag geeft richting aan het antwoord doordat de vraag informatie bevat die niet afkomstig is van de verdachte of getuige.</p> <p>1. Dit kan informatie zijn over personen, objecten, handelingen, en omgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>“Wat kunt u mij vertellen over het vuurwapen?”</i> • <i>“Hadden zij een vervoermiddel bij zich?”</i> • <i>“Waren er nog meer mensen in de buurt?”</i> <p>(in het geval niet eerder over respectievelijk een vuurwapen, een vervoermiddel, of andere mensen is gesproken). De laatste twee voorbeelden zijn gesloten vragen die passend kunnen zijn, afhankelijk van de context, omdat in open vorm ze meer suggestief zijn.</p> <p>Bij verdachtenverhoren: indien gevraagd wordt naar algemeenheden/concepten dan NIET scoren als sturend, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>“Maak je gebruik van andere telefoons?”</i> → 9.3 (in het geval er al gesproken is over een telefoon door de verdachte) - <i>“Rij je wel eens in een andere auto?”</i> → 9.3 <p>Een vraag die uiteindelijk beantwoord moet worden om te weten “wat is er gebeurd?” en dus voor het opsporingsonderzoek van belang kan zijn: - <i>“Heb je toen gebloed?”</i> → 9.3 (we weten niet of het voor het opsporingsonderzoek van belang is, dus dit is voordeel van de twijfel)</p> <p>2. De vraag bevat woorden (opvallend, belangrijk, etc.) die het antwoord in een bepaalde richting kunnen sturen.</p>

	<p>Voorbeeld: <i>“Heb je nog iets opvallends gezien aan het gezicht van de dader?”</i></p> <p>3. De verhoorder vult iets in voor de verhoorde (legt woorden in de mond).</p> <p>Voorbeeld: <i>“Dus je zag ze kijken in de auto’s en je dacht dit is niet goed.”</i></p> <p>NB1: Een opmerking kan ook als suggestief worden gescoord. Het hoeft dus niet altijd in vraagvorm te worden gesteld.</p> <p>NB2: Wanneer er meerdere keren in een vraag gestuurd wordt, scoor één keer sturend.</p> <p>NB3: Bij twijfel niet scoren. Bijvoorbeeld: Als er door verhoorder wordt verwezen naar informatie die ogenschijnlijk gegeven is in een eerder contactmoment (meldkamer, op PD, verhoor, etc.).</p>
9.5	<p>Een cocktailvraag bevat meerdere vragen in een keer. Dit maakt het voor de getuige of verdachte lastig om vast te stellen welke vraag er beantwoord moet worden, of met welke te starten.</p> <p>Voorbeeld: <i>“Waar stond de verdachte? Kon u de verdachte goed zien?”</i></p> <p>NB: Als een van de vragen sturing bevat, scoor als sturende vraag.</p>
9.6 A	<p>Sturende meerkeuzevraag</p> <p>Een meerkeuzevraag geeft een getuige of verdachte een beperkt aantal antwoordmogelijkheden.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Heb je haar geslagen of heb je haar geschopt?”</i> <i>“Was het een gele of blauwe auto?”</i></p> <p>In een aantal gevallen lijkt een vraag meerkeuze, maar behoort de vraag toch tot een andere categorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indien er officieel twee antwoordmogelijkheden worden gegeven waarvan één heel breed, scoor als sturend. Voorbeeld: <i>“En zijn ze op dat moment als ze die auto’s bekijken bij elkaar, of is dat anders?”</i> 2. Indien een meerkeuzevraag in de negatieve zin wordt gesteld, kan de vraag meerkeuze lijken, maar is die sturend. Voorbeeld: <i>“Dus we praten niet over kleuren als geel, groen, rood of wat dan ook?”</i> <p>NB: Een meerkeuzevraag kan soms lastig zijn om te onderscheiden van een cocktailvraag omdat ze allebei het woordje ‘of’ kunnen bevatten. Ga hierbij na of iemand meerdere antwoordmogelijkheden krijgt of dat er meerdere vragen worden gesteld.”</p>

9.6 B	<p>Neutrale meerkeuzevraag</p> <p>Wanneer een meerkeuzevraag wordt gesteld in de vorm van drie keuzes + optie anders, dan is de vorm passend wanneer deze vraag dient ter illustratie van een te ruimte open vraag.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Was je daar met de auto, op de fiets, lopend of anders?”</i> Ter illustratie van: “Hoe was je daar?” <i>“Zat jij, stond jij, lag jij, of anders?”</i></p>
9.7	<p>Een samenvattende of verificatievraag is een vraag die wordt gesteld om na te gaan of de verhoorder iets goed begrepen heeft. De verhoorde heeft de informatie dus al een keer eerder genoemd. Verifiëren is niet hetzelfde als parafraseren (wat gebruikt wordt om te stimuleren om door te vertellen). Uit de audio moet duidelijk blijken dat de verhoorder op zoek is naar verificatie, bijvoorbeeld door een vragende toon of door een zin te beginnen met “als ik het goed begrijp...”</p> <p>Voorbeelden: A: <i>“Ik heb de man 2 minuten gezien.”</i> V: <i>“Klopt het dat je de man 2 minuten hebt gezien?”</i></p> <p>A: <i>“En dat is het moment waarop ik ben weggerend.”</i> V: <i>“Dat was het moment waarop je bent weggerend, zei je?”</i></p> <p>A: <i>“Minimaal twee hadden een zonnebril op. Of de derde dat ook had weet ik niet meer.”</i> V: <i>“Oké, minimaal twee hadden een zonnebril op maar of nummer drie dat had weet je niet meer?”</i></p> <p>A: (Free recall) V: <i>“Dus dat heb je gezien?”</i></p> <p>N.B. Wanneer de verhoorder een samenvatting geeft, scoor ook als verificatievraag (samenvattingen zijn namelijk ook bedoeld om te verifiëren of men het goed begrepen heeft).</p>
9.8	<p>Ongeschikte onderbreking</p> <p>Een opmerking, vraag, of andere actie van de verhoorder die de informatiestroom van de getuige/verdachte over de gebeurtenis onderbreekt. Hiervan is sprake als:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De verhoorder door de getuige/verdachte heen praat (door elkaar heen praten). 2. De verhoorder begint te praten op een moment dat de getuige/verdachte stil is, maar nog niet klaar is of onderbreekt het nadenken van de getuige/verdachte die nog niet klaar is met verhaal. Voorbeeld: “En toen, eh...” <p>Te onderscheiden van ingrijpen bij een getuige/verdachte die van de gebeurtenis</p>

	<p>afdwaalt/al dan niet bewust over een ander onderwerp of tijdstip verklaart.</p> <p>NB1: Bij twijfel niet scoren.</p> <p>NB2: Indien de verhoorder een paar woorden meepraat en de sprekerbeurt bij de getuige/verdachte blijft, is er geen sprake van een onderbreking.</p> <p>NB3: Wanneer de verhoorder en getuige/verdachte tegelijk beginnen met praten en de verhoorder stopt met praten, is het geen onderbreking.</p>
--	---

Ongewenste verhoortechnieken

Alle technieken worden geturfd wanneer aanwezig in het verhoor.
Vanaf de start tot het einde van de opname/ het verhoor.

8.1	<p>Verhoorders schetsen een mogelijk (schuldig) scenario. Dit kan op twee verschillende manieren gebeuren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een vraag om de verdachte te laten nadenken over een hypothetische situatie. Voorbeeld: <i>“Iedereen die daar was gaat gehoord worden, en niet iedereen gaat liegen.”</i> 2. Een scenario schetsen in de hoop dat de verdachte daarop ingaat. Voorbeeld: <i>“Stel dat jij daar was geweest, wat had jij dan gedaan?”</i> <p>NB1: Wanneer meerdere scenario’s in 1 passage worden voorgelegd, scoor ieder scenario.</p> <p>NB2: Het voorleggen van een scenario is per definitie sturend. Bij het voorleggen van een scenario wordt daarom niet gescoord voor 9.4 (suggestieve/leidende vraag).</p> <p>Van Amelsvoort et al. (2017), p. 387; Verhoeven (2014)</p>
8.2	<p>Verhoorders doen een beroep op het geweten of schuldgevoel. Dit kan op twee manieren gebeuren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bijvoorbeeld door de ouders, partner, kinderen of vrienden aan te halen. Voorbeeld: <i>“Wat zou je moeder hiervan denken?”</i> 2. Beroep op eigen geweten. Voorbeeld: <i>“Hoe kun je met jezelf leven?”</i> <p>Verhoeven (2014); Kassin et al. (2007)</p>
8.3	<p>Verhoorders minimaliseren de ernst van het delict of het aandeel van de verdachte hierin.</p> <p>Voorbeeld: <i>“Ik denk dat het een uit de hand gelopen beroving is geweest. Dit was niet de bedoeling.”</i></p>

	<p>Van Amelvoort et al. (2017), p. 388; Verhoeven (2014); Soukara, Bull, Vrij, Turner, en Cherryman (2009); Kassin et al. (2007)</p>
8.4	<p>Verhoorders benadrukken of overdrijven de ernst van het delict of het aandeel van de verdachte hierin.</p> <p>Voorbeeld benadrukken: <i>We hebben het hier wel over diefstal met geweld, de strafmaat daarop is 12 jaar.”</i></p> <p>Voorbeeld overdrijven: <i>“Het is niet zomaar iets hè. We hebben het hier wel over een gehandicapte jongen.”</i> <i>“Je zegt nu wel dat je er alleen maar bijstond, maar volgens mij heb jij alle klappen gegeven.”</i></p> <p>Soukara et al. (2009)</p>
8.5	<p>Verhoorders benadrukken consequenties van het zwijgen of ‘niet de waarheid vertellen’, of liegen. De opmerkingen zijn te onderscheiden van feitelijke uitleg aan de verdachte rondom de juridische positie.</p> <p>Voorbeeld ‘niet de waarheid vertellen’: <i>“Dus jij gaat een jaar lang in een jeugdgevangenis zitten, omdat je ons niet wilt vertellen wat er gebeurd is.”</i></p> <p>Voorbeelden ‘zwijgen’: <i>“Wat zou de rechter hiervan zeggen?”</i> <i>“Uit ervaring blijkt dat zwijgen niet in je voordeel werkt.”</i> <i>”Dus ga hier nou niet zitten en je mond houden. Je toekomst is straks voorbij.”</i></p> <p>Verhoeven (2014)</p>
8.6	<p>Verhoorders doen (valse) beloften/toezeggingen. Het gaat hier om beloften die de verhoorders vanuit hun functie niet kunnen nakomen.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Als jij met goede informatie komt, dan wordt je niet in verzekering gesteld.”</i> <i>“Als je bekent, kan ik ervoor zorgen dat je strafvermindering krijgt.”</i></p> <p>Van Amelvoort et al. (2017), p. 357; Verhoeven (2014)</p>
8.7	<p>Verhoorders tonen ongeduld, frustratie of boosheid. Dit gaat vaak gepaard met stemverheffing.</p> <p>Voorbeeld: <i>“Ik heb toch niet met een klein kind te maken?! Je kan toch wel zeggen waarom niet?!”</i></p> <p>Ook laten verhoorders hun frustratie blijken door diep te zuchten.</p>

	<p>Voorbeeld: <i>“Ah, kom op nou..., je kunt toch wel gewoon zeggen wat er is gebeurd?”</i></p> <p>Verhoeven (2014); Kassin et al. (2007)</p>
8.8	<p>Verhoorders maken opmerkingen om de verdachte te intimideren (bang te maken), beschuldigen de verhoorde er bijvoorbeeld van dat hij liegt en/of lachen de verhoorde uit, of speculeren over mogelijke gevolgen voor de verdachte.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Je weet wat ze met jongens als jij doen in het huis van bewaring? Daar weten ze wel raad mee.”</i> <i>“En totdat ik hier wat anders hoor en een duidelijk eerlijk verhaal hoor, waar ik wat van kan maken, blijf jij hier vanavond slapen.”</i> <i>“Want nu ben je aan het duiken, ga eens rechtop zitten want dit is geen respect tonen.”</i></p> <p>Soukara et al. (2009); Kassin et al. (2007)</p>
8.9	<p>Verhoorders stellen herhaaldelijk dezelfde vraag en nemen geen genoegen met het antwoord.</p> <p>De losse regel is 3 keer of meer maar er is ruimte voor interpretatie. Er kan bijvoorbeeld na het twee keer stellen van dezelfde vraag, gescoord worden voor ‘drammen’, wanneer een getuige/verdachte bijvoorbeeld duidelijk aangeeft iets niet te weten en hier toch weer naar gevraagd wordt.</p> <p>‘Drammen’ is te onderscheiden van verder doorvragen en de getuige/verdachte weer bij het onderwerp terugbrengen. Ook een vraag herhalen omdat deze niet wordt verstaan of begrepen door de getuige/verdachte valt niet onder ‘drammen’.</p> <p>Soukara et al. (2009)</p>
8.10	<p>Indien de verhoorders twijfels uiten over de onschuld van de verdachte of niet-neutrale opmerkingen maken of een mening of statement geven.</p> <p>Ook in een getuigenverhoor kunnen niet-neutrale opmerkingen worden gemaakt of meningen worden geventileerd.</p> <p>Voorbeelden: <i>“Ik denk dat jij haar hebt aangerand.”</i> <i>“Jij was daar gewoon.”</i> <i>“Daar is toch niets mis mee, of wel?”</i> <i>“Een heleboel dingen uit de verklaring van je vriendin, die kloppen niet.”</i></p> <p>Griffiths en Milne (2006), p. 183; Kassin et al. (2007)</p>
8.11	<p>Verhoorders confronteren de verdachte met bewijs dat niet bestaat, zogenaamd vals bewijs.</p> <p>Voorbeeld: <i>“We hebben jouw voetstappen op de PD gevonden”</i> (terwijl er geen sporen zijn gevonden)</p> <p>Amelsoort et al. (2017), ongeoorloofde druk, p. 357; Kassin et al. (2007)</p>

Literatuur

Aanwijzing auditief en audiovisueel registreren van verhoren van aangevers, getuigen en verdachten (2010). College van procureurs-generaal, kenmerk 2010A018gp.

Amelsvoort, A. van, Rispens, I., & Grolman, H. (2017). *Handleiding verhoor*. Amsterdam: Sdu.

Besluit inrichting en orde politieverhoor (2017). *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden*, 29, 1-3.

Clarke, C., & Milne, R. (2001). *National evaluation of the PEACE investigative interviewing course* (Report No. PRAS/149). London: Home Office.

Fisher, R. P., & Geiselman, R. E. (1992). *Memory-enhancing techniques for investigative interviewing: The cognitive interview*. Springfield, IL: Charles C Thomas, Publisher.

Griffiths, A., & Milne, B. (2006). Will it all end in tiers? Police interviews with suspects in Britain. In T. Williamson (Ed.), *Investigative interviewing: rights, research and regulation* (pp. 167-189). Cullompton: Willan.

Kassin, S. M., Leo, R. A., Meissner, C. A., Richman, K. D., Colwell, L. H., Leach, A. M., & La Fon, D. (2007). Police interviewing and interrogation: A self-report survey of police practices and beliefs. *Law and Human Behavior*, 31(4), 381-400.

Shepherd, E., & Griffiths, A. G. (2013). *Investigative interviewing: The conversation management approach* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.

Milne, R. (2004). *The enhanced cognitive interview: A step-by-step guide*.

Milne, R., & Bull, R. (1999). *Investigative interviewing: Psychology and practice*. Chichester: Wiley.

Soukara, S., Bull, R., Vrij, A., Turner, M., & Cherryman, J. (2009). What really happens in police interviews of suspects? Tactics and confessions. *Psychology, Crime & Law*, 15(6), 493-506.

Verhoeven, W. J. (2014). Mediëren verhoortechnieken de verandering in verklaringsbereidheid van verdachten? *Tijdschrift voor Criminologie*, 56(4), 10-38.